

PROGRAM KSZTAŁCENIA

- 1) Nazwa studiów podyplomowych: **ANIMATOR TEATRALNY**
- 2) Liczba punktów ECTS: **48**
- 3) Sylwetka absolwenta z informacją o kwalifikacjach i uprawnieniach, które uzyska absolwent studiów podyplomowych:

Absolwent studiów zdobywa umiejętności, które pozwolą mu udoskonalić warsztat pracy lub znaleźć pracę w:

- placówkach oświatowych: szkołach, przedszkolach, żłobkach*
- instytucjach i organizacjach kultury promujących i organizujących wydarzenia teatralne, festiwale, spotkania kabaretowe itp.
- teatrach
- stowarzyszeniach i fundacjach kulturalnych
- instytucjach impresaryjnych i agencjach artystycznych
- ośrodkach kultury zajmujących się promowaniem teatru amatorskiego, młodzieżowego i dziecięcego
- świetlicach szkolnych, wiejskich i socjoterapeutycznych*
- oświatowych ośrodkach szkoleniowych*
- domach pomocy społecznej i szpitalach*
- organizacjach pozarządowych związanych z kulturą
- mogą podjąć własną działalność artystyczną, prowadząc grupy teatralne, kabaretowe.

*(pod warunkiem posiadania dodatkowo kwalifikacji pedagogicznych w zakresie nauczanych przedmiotów lub prowadzonych zajęć specjalizacyjnych w instytucjach i placówkach oświatowych oraz innych uprawnień zawodowych wymaganych w świetlicach socjoterapeutycznych, ośrodkach opiekuńczo-wychowawczych, szpitalach itp.)

Sylwetka absolwenta

Absolwent Studiów Podyplomowych Animator Teatralny:

- ma wiedzę na temat celów, zadań i sposobów działania animatora teatralnego
- dzięki procesowi kształcenia uzyskuje wiedzę na temat działań animacyjnych z zastosowaniem różnych technik teatralnych
- zna kluczowe dla pracy animatora teatralnego zagadnienia z zakresu wiedzy o teatrze i dramacie
- posiada niezbędne dla pracy animatora narzędzia i umiejętności związane z teorią i praktyką teatralną
- ma podstawową dla pracy animatora wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki rozwojowej
- wykazuje dobrą orientację w obszarze działań i w zakresie przygotowań spektaklu teatralnego oraz zna role i działania: reżysera, scenografa, kostiumologa, choreografa, aktora
- posiada przygotowanie do prowadzenia edukacji teatralnej i kulturalnej
- nabywa umiejętności stosowania form teatralnych w dydaktyce i wspomaganii rozwoju dzieci i młodzieży
- potrafi wyszukiwać kluczowe informacje na temat możliwości pozyskiwania środków na działalność animacyjną

STUDIA PODYPLOMOWE ANIMATOR TEATRALNY

- umie określić miejsce animacji teatralnej w życiu społecznym i kulturowym oraz podjąć świadomy dialog z otoczeniem.

4) Wykaz wszystkich przedmiotów wraz z przypisaniem do każdego przedmiotu zakładanych efektów kształcenia i przykładową literaturą:

Zajęcia odbywają się w trzech blokach tematycznych:

I. wiedzy o kulturze i teatrze – 140 h

II. warsztatów (aktorskich, reżyserskich, scenograficznych itp.) – 200 h

III. psychologiczno-pedagogicznym – 100 h

+ Seminarium dyplomowe – 20 h.

BLOK WIEDZY O KULTURZE I TEATRZE – 140 h

Antropologia teatru

Opis przedmiotu

Celem przedmiotu jest wprowadzenie podstawowych pojęć i zagadnień z zakresu antropologii teatru. Studenci poznają koncepcje badań antropologicznych nad sztuką współczesną, a zwłaszcza formami teatralnymi, jakie charakterystyczne są dla teatru awangardowego. W trakcie zajęć zostaną ukazani najważniejsi twórcy teatralni realizujący aspekty rytualne teatru. Analizie zostaną poddane różnorakie formy i techniki widowiskowe o genezie i funkcji rytualnej funkcjonujące w kulturze na różnych etapach jej rozwoju. Realizowane tematy: rytualne początki teatru; teatr Grotowskiego; teatr Kantora; teatr Craiga; teatr Barby i teatr Brooka; teatr The Living Theatre; teatr Leszka Mądzika; rytuały w teatrze współczesnym – Ośrodek Praktyk Teatralnych „Gardzienice”, Teatr Węgałty.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Podczas zajęć studenci zdobywają wiedzę z zakresu antropologii teatru oraz umiejętność posługiwania się technikami i formami widowisk o podłożu rytualnym w praktyce badawczej i teatralnej. Uczą się przekazywania w sposób zwięzły i jasny zebranych informacji oraz – w trakcie dyskusji – uogólniania i interpretacji wyników własnych obserwacji. Student potrafi powiązać współczesne zjawiska teatralne z ich rytualnym pochodzeniem. Rozumie, na czym polega działanie rytualne w najnowszym teatrze i potrafi je zinterpretować.

Literatura – wybrane lektury

Antropologia widowisk. Zagadnienia i wybór tekstów, oprac. A. Chałupnik, W. Dudzik, M. Kanabrodzki, L. Kolankiewicz, Warszawa 2005.

Brook P., *Pusta przestrzeń*, przeł. W. Kalinowski, Warszawa 1981.

Grotowski J., *Ku teatrowi ubogiemu*, Wrocław 2007.

Grotowski J., *Teatr a rytuał*, „Dialog” 1969 nr 8.

Kantor T., *Pisma*, t. I. *Metamorfozy. Teksty z lat 1934-1974*, II. *Teatr Śmierci. Teksty z lat 1975-1984* i III. *Dalej już nic. Teksty z lat 1985-1990*, Wrocław 2005.

Kornaś T., *Włodzimierz Staniewski i Ośrodek Praktyk Teatralnych Gardzienice*, Kraków 2004.

Steiner M., *Geneza teatru w świetle antropologii kulturowej*, Wrocław 2003.

Turner V., *Od rytuału do teatru: powaga zabawy*, przeł. M. i J. Dziekanowie, Warszawa 2005.

Estetyka współczesnego teatru

(cz. 1. Estetyka teatralna, cz. 2. Nowa media w teatrze)

Opis przedmiotu

Zajęcia mają na celu omówienie z punktu widzenia estetyki teatru (i dramatu) ostatnich dziesięcioleci na tle przemian zachodzących w teorii i filozofii sztuki. Estetyczne aspekty praktyki teatralnej (i pisarstwa dramatycznego) omawiane będą na tle wielokierunkowej dyskusji teoretycznej, również teorii wieszczących *śmierć sztuki* i *zmiernych estetyki*. Konkretnie dzieło sceniczne poznawać będziemy jako głos w tym dialogu, indywidualną wypowiedź artystyczną, wyzwoloną z wymogu spełnienia tradycyjnych dominant estetycznych, takich jak klasycystyczna triada piękna, dobra i prawdy. Poszczególne zajęcia dotyczyć będą mieszania się gatunków i stylów, przemiany tematyki i bohatera, zachodzących w dobie dominacji kultury popularnej nad masową wyobraźnią. W drugiej części zajęć szczególny nacisk zostanie położony na obecność nowych mediów w teatrze. Planowane tematy to: przestrzeń teatralna; reżyseria teatralna i sztuka aktorska w teatrze; teatry instytucjonalne a teatry alternatywne; teatr i dramat absurdu – Samuel Beckett; Pierwsza i Druga Reforma Teatru; pisanie na scenie – The Living Theatre; teatr plastyków – Tadeusz Kantor, Robert Wilson, KUL; teatr telewizyj; ekrany na scenie – teatr postdramatyczny; nowa media w teatrze.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Efektym kształcenia jest nabycie wiedzy z zakresu estetyki teatru (a także dramatu), w tym zwłaszcza teatru XX wieku i nowych mediów w teatrze – poznanie definicji i zagadnień estetycznych i teatralnych oraz umiejętność posługiwania się nabytą wiedzą w praktyce. Student potrafi wskazać najważniejsze tendencje i aspekty estetyczne współczesnego teatru. Dostrzega i rozumie estetyczne przemiany teatru i potrafi scharakteryzować najistotniejsze czynniki wywołujące dane zjawiska z zakresu estetyki teatralnej, ze szczególnym uwzględnieniem obecności nowych mediów w teatrze.

Literatura – wybrane lektury

Beckett S., *Dzieła dramatyczne*, przełożył i opracował A. Libera, Warszawa 1988.

Braun K., *Druga Reforma Teatru*, Wrocław 1979.

Krajewska A., *Poezja i olśnienie. O sztukach telewizyjnych Becketta*, „Teksty Drugie” 1991 nr 4.

Malicka J., *Okienko w programie – spektakl na styku mediów*, „Opcje” 2002 nr 2.

Pluta-Kiziak I., *Heretycy na scenie. Ekrany w teatrze nowych technologii*, [w:] *Wiek ekranów. Przestrzenie kultury widzenia*, pod red. A. Gwoździa i P. Zawojkiego, Kraków 2002.

Raszewski Z., *Partytura teatralna*, [w:] *Wprowadzenie do nauki o teatrze*, t. 1, red. J. Degler, Wrocław 1976.

Raszewski Z., *Postać teatralna*, [w:] tegoż, *Teatr w świecie widowisk*, Warszawa 1991.

Teatr wśród mediów, red. A. Duda, M. Wiśniewska, B. Oleszek, Toruń 2015.

Thies-Lehmann H., *Teatr postdramatyczny*, Kraków 2004.

Pavis P., *Słownik terminów teatralnych*, przeł. i oprac. S. Świontek, Wrocław 1998.

Kategorie kultury i ich badanie

Opis przedmiotu

Zajęcia będą poświęcone wprowadzeniu podstawowych kategorii antropologicznych i narzędzi badania kultury. Mają charakter warsztatowy i umożliwiają pozyskanie wiadomości o kulturze w różnych rozumieniach tego terminu oraz pozwalają na opanowanie podstawowej terminologii z zakresu teorii i wiedzy o kulturze w celu doskonalenia umiejętności analizy, interpretacji i wartościowania różnorodnych zjawisk kulturowych. Celem ogólnym warsztatu jest zapoznanie studentów ze specyfiką badań nad kulturą, która wymaga opanowania narzędzi i metod z zakresu antropologii, socjologii, historii sztuki. Celem szczegółowym jest przedstawienie problemów metodologicznych towarzyszących próbom badania kultury współczesnej oraz ich konsekwencjom na gruncie humanistyki. Wszystkie tematy wprowadzane będą w nawiązaniu do teatru i mają dostarczyć umiejętności krytycznego przyglądania się praktykom teatralnym, performerskim, z obszaru sztuki współczesnej, z pogranicza sztuki i działań społecznych. Proponowane tematy: rytuały współczesne – obyczaje

STUDIA PODYPLOMOWE ANIMATOR TEATRALNY

i zwyczaje, zachowania codzienne, sportowe, polityczne itp.; warsztat badacza – problemy praktyki badawczej i techniki badań; ciało – w wymiarze kulturowym (stare, młode, dziecięce, niepełnosprawne), gestyka i kinetyka; czas wolny – święto, zabawa, organizacja czasowa i przestrzenna; normy, wzory i style zachowań; różnorodność kulturowa.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Student potrafi: rozpoznawać i nazywać bogactwo odniesień kulturowych oraz świadomie uczestniczyć w kulturze; wykazywać się wrażliwością – etyczną i estetyczną – na różnorodność kulturową; jako świadoma jednostka – krytycznie i samokrytycznie – uczestniczyć w kulturze; prezentować własną identyfikację kulturową i empatycznie rozumieć inne tożsamości kulturowe; analizować, interpretować oraz wartościować zjawiska kulturowe, zarówno kultury rodzimej, jak i innych kultur; wykorzystywać rozmaite źródła wiedzy o kulturze, z uwzględnieniem narzędzi intermedialnych oraz zastosować tę wiedzę ogólną w obserwacji praktyki życiowej. Student po zajęciach posiada umiejętności badawcze obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie także nietypowych zadań/problemów w obrębie działań animacyjnych w zakresie kultury.

Literatura – wybrane lektury

- *Antropologia ciała. Zagadnienia i wybór tekstów*, oprac. A. Chałupnik, J. Jaworska, J. Kowalska-Leder, I. Kurz, M. Szpakowska, wstęp i red. M. Szpakowska, Warszawa 2008.
- *Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów*, oprac. G. Godlewski, L. Kolankiewicz, A. Mencel, P. Rodak, red. A. Mencwel, Warszawa 2005.
- *Antropologia słowa. Zagadnienia i wybór tekstów*, G. Godlewski, A. Mencwel, R. Sulima, red. G. Godlewski, Warszawa 2003.
- Berleant A., *Prze-myśleć estetykę. Niepokorne eseje o estetyce i sztuce*, przeł. M. Korusiewicz, T. Markiewicz, red. K. Wilkoszewska, Kraków 2007.
- Didi-Huberman G., *Przed obrazem. Pytanie o cele historii sztuki*, przeł. B. Brzezicka, Gdańsk 2011.
- *Fotospołeczeństwo. Antologia tekstów z socjologii wizualnej*, red. M. Bogunia-Borowska, P. Sztompka, Kraków 2012.

Performans i sztuki widowiskowe

Opis przedmiotu

Przedmiot wprowadzający podstawowe pojęcia i wiedzę z zakresu performansu i sztuk performatywnych. Ukazuje generalną charakterystykę zjawisk z zakresu współczesnych sztuk widowiskowych, prezentując ją na tle antropologii. Zwraca szczególną uwagę na ciało performer/aktora jako narzędzie komunikacji, środek ekspresji i źródło doświadczeń odbiorczych. Wprowadza charakterystykę sztuk widowiskowych ze względu na relacje z tekstem, tożsamością performer, widzom, ciałem wykonawcy i innymi elementami widowiska. Omawia fenomen performance artu. Proponowane tematy zajęć: antropologia widowisk – dyscyplina i jej znaczenie; odgrywanie tożsamości społecznej i religijnej; widowiska – kategorie nadrzędne: performans, performance art, teatr; performer i aktor – ciało jako narzędzie komunikacji; rodzaje i gatunki współczesnego teatru; performance art.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Student uzyskuje znajomość hipotez dotyczących genezy teatru. Zdobywa umiejętności wskazywania socjologicznych uwikłań widowisk i performansów kulturowych oraz definiowania pojęcia performans w szerokim (kulturowym) i wąskim (estetycznym) zakresie. Wykazuje się wiedzą na temat antropologicznych aspektów w historii i praktyce różnych rodzajów i gatunków widowiskowych oraz znajomością podstawowych relacji pomiędzy aktorem / performerem i widowiskiem, w którym uczestniczy. Ponadto pozyskuje wiedzę na temat podstawowych rodzajów i gatunków teatru i różnych sztuk widowiskowych. Potrafi scharakteryzować performance art jako odrębną dziedzinę sztuki i wskazać jego najważniejszych twórców.

Literatura – wybrane lektury

Artaud A., *Teatr i jego sobowtór*, przeł. J. Błoński, Warszawa 1978.

Bal E., *Cielesność w dramacie*, Kraków 2007.

Fischer-Lichte E., *Estetyka performatywności*, przeł. M. Borowski, M. Sugiera, Kraków 2008.

Wachowski J., *Performans*, Gdańsk 2011.

Polska dramaturgia współczesna + Nowa dramaturgia dla dzieci i młodzieży

Opis przedmiotu

Zajęcia wprowadzające wiedzę z zakresu polskiej literatury dramatycznej powstałej po roku 1989 na tle historii i praktyki rodzaju literackiego. Na ćwiczeniach omówione zostaną charakterystyczne tendencje i nurty, z uwzględnieniem dyskursów dotyczących mediów, ciała, religii, rodziny, polityki. Proponowane tematy zajęć: tradycja dramaturgiczna w Polsce od czasów II wojny światowej; przemiany dramatu polskiego po roku 1989; ciało, religia, historia, polityka; dramat wobec rzeczywistości – media, docudrama, dramat reporterski; dramat zaangażowany i społeczny; dyskurs historyczny we współczesnym dramacie polskim: II wojna światowa, przesiedlenia, Holocaust, mit Solidarności. W drugiej części zajęcia mają na celu przybliżenie studentom zagadnień związanych z nurtem współczesnej dramaturgii dla dzieci i młodzieży – zarówno rodzimej jak i światowej. Podczas kolejnych spotkań poruszone zostaną zagadnienia związane z tekstami pisanymi na potrzeby profesjonalnych scen teatralnych. Zaprezentowane zostanie wydawnictwo „Nowe Sztuki dla Dzieci i Młodzieży”, a także internetowy katalog nowesztuki.pl i sposoby korzystania z tych mediów. Studenci będą poznawać i omawiać przykłady tekstów dla młodzieży, które cieszą się popularnością na scenach w Polsce i za granicą. Uczestnicy zajęć dowiedzą się, gdzie w Polsce osoby zainteresowane tworzeniem teatru amatorskiego mogą znaleźć wsparcie w kwestii repertuaru. Omówiona zostanie również twórczość kilku najważniejszych autorów piszących dla najmłodszych.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Student zna podstawowe tendencje i nurty we współczesnym polskim dramacie. Posiada umiejętność analizy i interpretacji tekstów dramatycznych. Potrafi scharakteryzować i krytycznie omówić tematykę polskiej dramaturgii i jej umocowanie społeczne. Student potrafi samodzielnie wyszukiwać i wykorzystywać w pracy wartościowe teksty teatralne dla dzieci i młodzieży. Zyskuje orientację we współczesnej dramaturgii dla dzieci i młodzieży, co ułatwia im podejmowanie działań z zakresu edukacji teatralnej. Umożliwia też wprowadzenie wartościowych współczesnych tekstów teatralnych jako materiałów kontekstowych wykorzystywanych podczas zajęć animacyjnych i lekcji w szkole.

Literatura – wybrane lektury

Bardijewska L., Guśniowska M., Jarosz R., Prześluga M., Walczak M., Wojtyszko M. – wybrane dramaty autorów opublikowane w „Nowych Sztukach dla Dzieci i Młodzieży”.

Belstcheit M., Hub U., Hübner L., Dorin P., Lebeau S. – wybrane dramaty autorów opublikowane w „Nowych Sztukach dla Dzieci i Młodzieży”.

Dramat w tekście, tekst w dramacie, red. A. Grabowski, J. Kopciński, Warszawa 2014.

Freddie Rokem. Wystawianie historii. Teatralne obrazy historii we współczesnym teatrze, przeł. M. Borowski, M. Sugiera, Kraków 2007.

Pokolenie porno i inne niesmaczne utwory teatralne. Antologia najnowszego dramatu polskiego, w wyborze R. Pawłowskiego, Warszawa 2004.

Sieradzki J., *Dwa kawałki do sklejenia*, "Dialog" 9/2014.

Waszkiel H., *Dramaturgia polskiego teatru lalek*, Akademia Teatralna im. A. Zelwerowicza, Warszawa 2013. (wybrane fragmenty)

Transfer! Teksty dla teatru, red. J. Krakowska, Warszawa 2015.

Zła pamięć. Przeciw-historia w polskim teatrze i dramacie, red. M. Kwaśniewska i T. Niziołek, Wrocław 2012.

Teatr dla najmłodszych na tle twórczości teatralnej dla dzieci

Opis przedmiotu

Zajęcia są połączeniem teorii z praktyką. Prowadząca (będąca zarówno reżyserem, jak i osobą zajmującą się teoretycznymi aspektami twórczości teatralnej dla dzieci) zaprezentuje specyfikę teatru dla dzieci w wieku od kilku miesięcy do 3 lat na tle teatru dla dzieci w Polsce i na świecie. Uczestnicy zapoznają się z licznymi przykładami przedstawień tworzonych z myślą o bardzo małych dzieciach, poznają specyfikę pracy artystycznej na obszarze tego nurtu oraz będą mieli szansę poznać lepiej światowy ruch skoncentrowany na twórczości dla najmłodszych. Zajęcia będą miały jednocześnie charakter warsztatowy.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Student wie: jakie są podstawowe nurty teatru dla dzieci w Polsce; czym teatr dla najmłodszych różni się od innych dziedzin teatru, a jakie ma z nim punkty wspólne; zna historię nurtu teatru dla najmłodszych w Polsce, Europie i na świecie; zna tendencje rozwojowe nurtu teatru dla najmłodszych w Polsce; zna twórców tej dziedziny w Polsce i specyfikę ich działalności; jakie są praktyczne aspekty pracy na obszarze teatru dla najmłodszych; zna festiwale, organizacje i teatry dedykowane twórczości dla niemowląt – zarówno w Polsce, jak i na całym świecie. Student potrafi: świadomie odbierać spektakle dla najmłodszych, zwracać uwagę na elementy specyficzne tego typu przedstawień; stworzyć etiudę teatralną opartą o specyficzne środki ekspresji teatru dla najmłodszych; napisać plan warsztatu skierowanego do dzieci w wieku 0-3 oraz 3-6 lat; stworzyć podstawowe zadania warsztatowe dla rodzin z bardzo małymi dziećmi. Student rozumie: specyfikę nurtu teatru dla najmłodszych; podstawowe zagadnienia związane z rozwojem tego nurtu w Polsce (m.in. psychologia rozwoju, performatyka, pedagogika teatru, instalacja, teatr tańca, teatr fizyczny, improwizacja teatralna); jakie wymagania stawia twórczość skierowana do dzieci poniżej 3. roku życia.

Literatura – wybrane lektury

Czarnota J., *Teatr najnowy*, „Teatr Lalek” nr 3-4/2014.

Morawska-Rubczak A., *Dla najmłodszych*, [w:] *Teatr Wspólny*, red. Ł. Chotkowski, A. Hanyżewska, P. Sztarbowski, M. Urbaniak, Bydgoszcz 2013.

Morawska-Rubczak A., *Kopciuszek na balu*, [w:] *20/20 Ogólnopolski Konkurs na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej (1994-2014)*, red. P. Grzymiśławski, A. Kubaś, A. Lis. Warszawa 2014.

Morawska-Rubczak A., *Raczkujący Teatr (2)*, [w:] „Teatr Lalek” nr 2/97 (2009).

Morawska-Rubczak A., *Raczkujący teatr. O specyfice praktyki artystycznej teatru dla najmłodszych*, [w:] *Sztuka dla dziecka jako forma komunikacji społecznej*, tom 2, red. M. Karasińska. Poznań 2009.

Performans dla niemowląt, „Teatr” nr 10 (2011).

Wiśniewska M., *Dziecko – performer w teatrze*, „Teatr Lalek”, 2013, nr 4.

Teatr polski po 1989 roku

Opis przedmiotu

Zajęcia będące propozycją wykładu na temat najnowszych zjawisk w teatrze polskim na tle jego historii. Omawiane widowiska teatralne i sylwetki ich twórców prezentowane będą na szerokim tle charakteryzującym przemiany zjawisk artystycznych i tendencji estetycznych w sztuce. Omówione zostaną najważniejsze zjawiska w historii teatru polskiego po roku 1989, ze szczególnym uwzględnieniem wybitnych twórców i spektakli. Proponowane tematy zajęć: charakterystyka teatru polskiego od czasów romantyzmu do przemian ustrojowych 1989; teatr i dramaturgia polska wobec przemian społecznych, ekonomicznych i politycznych; ojcobójcy – młodszy i starszy w teatrze polskim; wzlot i kryzys teatralnej alternatywy; współczesny teatr polski – rekonesans.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Student uzyskuje znajomość współczesnych tendencji w teatrze polskim na tle rodzimej i europejskiej tradycji teatralnej. Potrafi wskazać najważniejsze nurty i twórców teatru polskiego po 1989 roku z uwzględnieniem różnych rodzajów organizacji instytucjonalnej i społecznej.

Literatura – wybrane lektury

Gruszczyński P., *Ojacobójcy. Młodszy zdolniejszy w teatrze polskim*, Warszawa 2003.

Kosiński D., *Teatra polskie. Historie*, Warszawa 2010.

Niziołek G., *Polski teatr zagłady*, Warszawa 2013.

20-lecie. Teatr polski po 1989 roku, red. D. Jarząbek, M. Kościelniak, G. Niziołek, Kraków 2010.

Trzy teatry niemożliwe: Witkacy – Kantor – Różewicz

Opis przedmiotu

Zajęcia będą miały charakter wykładu z elementami warsztatu. Ich celem jest objęcie wspólną refleksją twórczości S. I. Witkiewicza, T. Kantora i T. Różewicza, by odnaleźć podobieństwa i różnice w proponowanych przez tych artystów koncepcjach teatru, ale też – w planie ogólnym - by zobaczyć ich twórczość w perspektywie reguł dramatu i teatru. Witkacego, Kantora, Różewicza łączy przede wszystkim specyficzny sposób budowania dzieła jako konstelacji literatury, estetyki, teorii, plastyki, teatru i biografii artysty. Każdy z nich tworzy niepowtarzalny teatr niemożliwy. Witkacowski projekt teatru rozgrywany między jego dramaturgią a teorią jawi się jako teatr obietnicy dzieła w Czystej Formie, projekt Różewicza pozostaje niekończącą się biografią dzieła nienapisanego, Kantor natomiast, faworyzując to, co niegotowe, surowe, nieukończone, swoje dzieło rozpina między sceną teatru, sceną obrazu i sceną pisma. Wszyscy trzej twórcy znoszą granice rozmaitych sztuk, literatury i komentarza i budują swe dzieło nie jako „gotowe”, „skończone”, lecz nieustannie je rozgrywają, nadając mu dramatyczny wymiar.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Student w ramach zajęć nabywa wiedzę zakresu analizy i interpretacji utworów artystycznych i pism teoretycznych S. I. Witkiewicza, T. Kantora, T. Różewicza. Potrafi scharakteryzować rozmaite relacje między teorią a praktyką artystyczną wskazanych twórców. Umie zrekonstruować na podstawie wybranych tekstów idee twórcze oraz zastosować terminy z zakresu teorii dramatu i teatru w procesie analizy i interpretacji.

Literatura – wybrane lektury:

Degler J., *Witkacego Portret Wielokrotny. Szkice i materiały do biografii (1918 - 1939)*, Warszawa 2009.

Kantor T., *Metamorfozy. Teksty o latach 1934-1974*, t. 1, wybór i opracowanie K. Pleśniarowicz, Kraków 2005.

Kantor T., *Teatr Śmierci, Teksty z lat 1975-1984*, t. 2., wybór i opracowanie K. Pleśniarowicz, Kraków 2004.

Kantor T., *Dalej już nic. Teksty z lat 1985-1990*, t. 3, wybór i opracowanie K. Pleśniarowicz, Kraków 2005.

Pleśniarowicz K., *Kantor. Artysta końca wieku*, Wrocław 1997.

Różewicz T., *Dramat*, t. 1-3, Wrocław 2005.

Różewicz T., *Proza*, t. 1, Wrocław 2003.

Różewicz T., *Proza*, t. 2, Wrocław 2004.

Różewicz T., *Proza*, t. 3, Wrocław 2004.

Skrendo A., *Tadeusz Różewicz i granice literatury. Poetyka i etyka transgresji*, Kraków 2002.

Witkiewicz S. I., *Nowe formy w malarstwie i wynikające stąd nieporozumienia. Szkice estetyczne*, oprac. J.

Degler, L. Sokół, Warszawa 2002.

Witkiewicz S. I., *O Czystej Formie i inne pisma o sztuce*, oprac. J. Degler, Warszawa 2003.

Widz – odbiorca – współtwórca: o roli widza w teatrze

Opis przedmiotu

Zajęcia mają na celu ukazanie roli widza zmieniającej się na przestrzeni dziejów sztuk widowiskowych. Istotą teatru jest obecność odbiorcy, bez niego spektakl nie ma racji bytu. Studenci będą mieli okazję przekonać się, jaką rolę widz spełniał w obrzędzie, w starożytnym teatrze czy podczas średniowiecznych pokazów teatralnych czy jak zmieniła jego pozycję „czwarta ściana”. Podczas zajęć zostaną ukazane formy widowisk otwierające się na widza jako współtwórcę, a nie tylko biernego „przyglądacza”, takie jak: happeningi, performansy, teatr guerilla, realizacje teatrów alternatywnych (tu zwłaszcza Teatr Usta Usta Republika).

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Student posiada wiedzę z zakresu historii odbioru teatralnego, roli widza w różnych formach teatralnych i parateatralnych. Student potrafi określić różne role widza w teatrze, umie zastosować różne strategie odbiorcze w praktyce i ze względu na nie dokonać interpretacji zjawisk z zakresu sztuk widowiskowych. Student rozumie, jak doniosłą rolę pełni widz w teatrze i świadomie wpisuje odbiorcę we własne projekty z zakresu sztuk widowiskowych.

Literatura – wybrane lektury

Demarcy R., *Widz: modele recepcji spektaklu*, [w:] *W kręgu socjologii teatru na świecie*, wybór i oprac. T. Pyzik i E. Udalska, Wrocław 1987.

Dietrich M., *Aktor i publiczność*, „Dialog” 1964 nr 9.

Ellis J., *Widz telewizyjny*, „Opcje” 1997 nr 4.

Jenkins H., *Kultura konwergencji. Zderzenie starych i nowych mediów*, Warszawa 2007.

Kluszczyński R. W., *Interaktywność – właściwość odbioru czy nowa jakość sztuki kultury*, [w:] *Estetyczne przestrzenie współczesności*, pod red. A. Zeidler-Janiszewskiej, Instytut Kultury, Warszawa 1996.

Kubikowski T., *Teatr w sieci*, [w:] *Kultura i sztuka u progu XXI wieku*, Seria *Kultura i przyszłość*, redaktor S. Krzemień-Ojak, Białystok 1997.

Lepage R., *Pochwała niedoskonałej technologii*, przeł. I. Pluta-Kiziak, „Opcje” 2000 nr 6

Raszewski Z., *Teatr w świecie widowisk (fragmenty)*, [w:] *Problemy teorii dramatu i teatru*, t. 2: *Teatr*, pod red. J. Deglera, Wrocław 2003.

BLOK WARSZTATOWY – 200 h

Animator teatralny wobec instytucjonalnych form edukacji teatralnej

Opis przedmiotu

Warsztaty dotyczące współpracy z instytucjami kultury oferującymi działania z zakresu edukacji teatralnej odbywać się będą w poszczególnych poznańskich instytucjach kultury. Podczas zajęć animatorzy zapoznają się z ofertą edukacji teatralnej dostępną w Poznaniu, poznają osoby zajmujące się edukacją w poznańskich teatrach, dowiedzą się, jak mogą wykorzystać w swojej pracy formy edukacji teatralnej proponowane przez instytucje kultury.

Efekty kształcenia

Student potrafi samodzielnie i krytycznie wybierać działania z zakresu edukacji teatralnej oferowanej przez instytucje kultury i zapoznawać z nimi swoich uczniów. Orientuje się w ofercie edukacyjnej poznańskich instytucji i potrafi ją wykorzystać w pracy animatora teatralnego. Zna osoby, do których może zwrócić się po pomoc w zakresie poszukiwań tekstów teatralnych, współpracy lub inspirację do innych działań z zakresu edukacji teatralnej.

Literatura - wybrane lektury

Dragicevic-Sesić M., Stojković B., *Kultura: zarządzanie, animacja, marketing*, przeł. J. Ambroziak, Warszawa 2010.

Klaic D., *Gra w nowych dekoracjach. Teatr publiczny pomiędzy rynkiem a demokracją*, przeł. E. Kubikowska, Warszawa–Lublin 2014.

Martel F., *Theater. O zmiernych teatru w Ameryce*, przeł. P. Szymanowski, Warszawa 2012.

<http://pedagogizyteatru.org/idea/pedagogika-teatru-definicje-podstawowe>.

Warsztaty aktorskie

Opis przedmiotu

Celem warsztatów aktorskich jest zapoznanie studentów z podstawowymi technikami gry aktorskiej. Niezwykle często zdarza się, że animator teatralny, wchodząc w rolę reżysera, nie potrafi skutecznie pracować z młodymi adeptami aktorstwa. Nabycie podstawowych umiejętności aktorskich przez studentów pozwala na uzyskanie świadomości niezbędnej do pracy nad rolą, przygotowanie przedstawienia od strony aktorskiej i organizację pracy zespołowej kluczowej dla powstania przedstawienia. Studenci w praktyce poznają kolejne techniki gry aktorskiej, przygotowują fragmenty roli, pracują nad intencjami, podejmują także zadania związane z dykcją, impostacją i emisją głosu.

Efekty kształcenia

Student rozumie udział aktora w procesie powstawania przedstawienia, potrafi pracować z grupą teatralną, wytypować obsadę przedstawienia, biorąc pod uwagę predyspozycje aktorskie uczestników oraz wspierać przygotowanie roli i rozwijać ich umiejętności aktorskie. Student potrafi wyjaśnić swoim podopiecznym rolę umiejętności aktorskich nie tylko na scenie teatralnej, lecz również „w teatrze życia codziennego”.

Literatura – wybrane lektury

Aktor w świecie i teatrze, red. B. Judkowiak, E. Nowicka, B. Sienkiewicz, Poznań 1998.

Aktor wobec przemian teatru XXI wieku: Konferencja, Łódź 7-8 maja 2011, red. E. Baniewicz, Łódź 2012.

Obecność aktora. Wykłady otwarte, kurator: M. Dziewulska, Warszawa 2008.

Reinhardt M., *O teatrze i aktorze*, przeł. M. Leyko, Gdańsk 2004.

Stanisławski K., *Praca aktora nad rolą*, tłum. W. Arct, Warszawa 1953.

Stanisławski K., *Praca aktora nad sobą. Cz. 1, Praca aktora nad sobą w twórczym procesie przeżywania*, przeł. A. Męczyński, Warszawa 1953.

Stanisławski K., *Praca aktora nad sobą. Cz. 2, Praca aktora nad sobą w twórczym procesie realizacji*, przeł. A. Męczyński, Warszawa 1953.

Sztuka aktorska a dramat, pod red. L. Kuchtówny, Warszawa 1993.

Świadomość teatru. Polska myśl teatralna drugiej połowy XX wieku, red. W. Dudzik, Warszawa 2007.

Udalska E., *Teatr – Aktor – Dramat. Szkice z różnych lat*, Katowice 2001.

Wilski Z., *Aktor w społeczeństwie: szkice o kondycji aktora w Polsce*, Wrocław 1990.

Warsztaty choreograficzne

Opis przedmiotu

Warsztaty choreograficzne prowadzone przez dyplomowanych choreografów i osoby zajmujące się ruchem scenicznym mają na celu zapoznać studentów z podstawowymi kwestiami dotyczącymi świadomości ciała, umiejętności wykorzystania ciała w procesie aktorskim oraz bezpiecznej pracy z ciałem na scenie. Na zajęciach poruszone zostaną tematy związane z możliwościami ekspresji scenicznej ciała ludzkiego, umiejętności wyrażania poprzez ciało, podstaw anatomii oraz wykorzystania ciała jako narzędzia w pracy aktora. Studenci dowiedzą się, jak pracować z własnym ciałem i jak świadomość ciała wykorzystywać w pracy z grupą teatralną.

Efekty kształcenia

Student ma wiedzę związaną z pracą z ciałem w procesie teatralnym i potrafi ją wykorzystać w pracy z grupą teatralną. Umie przeprowadzić rozgrzewkę teatralną, zaplanować prosty ruch sceniczny w ramach przedstawienia teatralnego, potrafi pracować z zagadnieniami dotyczącymi ekspresji scenicznej i świadomości ciała na scenie.

Literatura – wybrane lektury

Klimczyk W., *Wizjonerzy ciała. Panorama współczesnego teatru tańca*, Kraków 2010.

Królica A., *Sztuka do odkrycia. Szkice o polskim tańcu*, Mościce 2011.

Majewska J., *My, Taniec. Antologia polskiej krytyki tańca po 1989*, Mościce 2013.

Pokolenie Solo. Choreografowie w rozmowach z Anną Królicą, Kraków 2013.

Rembowska A., *Teatr Tańca Piny Bausch. Sny i rzeczywistość*, Warszawa 2009.

Świadomość ruchu. Teksty o tańcu współczesnym, wybór, redakcja, wstęp: J. Majewska, tłum. zbiorowe, Kraków 2013.

Warsztaty dramaturgiczne

Opis przedmiotu

Warsztaty dotyczą pracy z tekstem w teatrze, zarówno w wymiarze wykorzystania istniejących tekstów dla teatru, jak i tworzenia tekstu wraz z grupą teatralną. Podczas warsztatów studenci pracują z gotowymi tekstami, poznają techniki pracy z tekstem, umożliwiające dopasowanie go do potrzeb konkretnej grupy teatralnej, dokonują prostych zabiegów adaptacyjnych na różnych typach tekstów, jak również poznają techniki dramaturgiczne umożliwiające tworzenie nowych tekstów na potrzeby pracy i we współpracy z grupą teatralną. Studenci zapoznają się z różnymi formami współczesnych tekstów dla teatru i uczą się je wykorzystywać w pracy animatora teatralnego.

Efekty kształcenia

Student potrafi znaleźć i przystosować do pracy z konkretną grupą ciekawy i adekwatny do potrzeb tekst teatralny. Umie również wykorzystywać proste techniki dramaturgiczne umożliwiające stworzenie z grupą tekstu teatralnego odpowiadającego na potrzeby i uwzględniającego doświadczenia uczestników.

Literatura – wybrane lektury

Adamiecka-Sitek A., *Teatr i tekst. Inscenizacja w teatrze postmodernistycznym*, Kraków 2005.

Dramat w tekście, tekst w dramacie, red. A. Grabowski, J. Kopciński, Warszawa 2014.

Krajewska A., *Dramat współczesny. Teoria i interpretacja*, Poznań 2005.

Kulturowe konteksty dramatu współczesnego, red. M. Bartosiak, M. Leyko, Kraków 2008.

Made in Poland. Dziewięć sztuk teatralnych z Polski, wybór: R. Pawłowski, Kraków 2006.

Słownik dramatu nowoczesnego i najnowszego, red. J.-P. Sarrazac, tłum. M. Borowski, M. Sugiera, Kraków 2007.

Trans/formacja. Dramat polski po 1989 roku. Antologia, wybór: J. Kopciński, Warszawa 2012.

<http://www.nowesztuki.pl/>.

Warsztaty projektowe – planowanie projektu animacji teatralnej

Opis przedmiotu

Warsztaty zapoznają studentów z zagadnieniami z zakresu „pracy projektem”. Pokazują, jak w przystępny, łatwy, funkcjonalny i przejrzysty sposób zaplanować tworzenie projektu animacji teatralnej. Ponieważ rolą wielu animatorów teatralnych jest przeprowadzenie procesu powstawania przedstawienia lub działania teatralnego od początku do końca, warsztaty projektowe dają studentom proste i skuteczne narzędzia do

STUDIA PODYPLOMOWE ANIMATOR TEATRALNY

zaplanowania i skutecznego przeprowadzenia tego procesu z uwzględnieniem potrzeb uczestników podlegających działaniom animacyjnym.

Efekty kształcenia

Student potrafi samodzielnie zaplanować projekt z zakresu animacji teatralnej i skutecznie go przeprowadzić na podstawie powstałego planu. Zna metody pracy projektowej i potrafi je wykorzystać w pracy z grupą teatralną.

Literatura – wybrane lektury

Jak pracować metodą projektów?, oprac. A. Pacewicz i D. Sterna, http://www.ceo.org.pl/sites/default/files/KOSS/davBinary/Materialy%20pomocnicze/Jak_pracowac_metoda_projektow.pdf.

Kotarba-Kańczugowska M., *Praca metodą projektu*, <https://www.ore.edu.pl/materiay-do-pobrania-74508/wspopraca-szko-i-placowek-2?download=910:praca-metod-projektu>.

Łotys M., *Planowanie i realizacja projektów na rzecz lokalnej społeczności*, http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:ScTxf7OaK9qJ:www.rownacszansse.pl/uploads_public/cms/parameter-1383/3399_Planowanie_i_zarzadzanie_projektami_na_rzecz_spolecznosci_lokalnej.doc+&cd=4&hl=pl&ct=clnk&qI=pl

Warsztaty reżyserskie

Opis przedmiotu

Celem warsztatów reżyserskich jest nabycie przez animatorów teatralnych podstawowych umiejętności z zakresu reżyserii teatralnej, prowadzenia zajęć z grupą teatralną i stworzenia przedstawienia teatralnego. Podczas zajęć studenci poznają różne techniki reżyserskie, uczą się panować nad teatralną przestrzenią, pracować z młodymi aktorami, myśleć wielopłaszczyznowo o powstaniu przedstawienia i wykorzystywać takie jego elementy jak: muzyka, scenografia, ruch sceniczny, światło. Warsztaty reżyserskie kształcą również umiejętności liderские potrzebne w pracy animatora teatralnego.

Efekty kształcenia

Student zna i potrafi zastosować w praktyce podstawowe techniki reżyserskie. Potrafi poprowadzić grupę teatralną, zainicjować i przeprowadzić w inspirowany i rozwojowy dla uczestników sposób proces powstawania przedstawienia teatralnego.

Literatura – wybrane lektury

Gruszczyński P., *Ojcobójcy. Młodzi zdolniejsi w teatrze polskim*, Warszawa 2003.

Kosiński D., *Słownik teatru*, Kraków 2009.

Matkowska-Święś B., *Podróż do Nieuchwytnego – rozmowy z Krystianem Lupą*, Kraków 2003.

Niziołek G., *Sny, komedie, medytacje*, Kraków 2000.

Pałę Paryż i wyjeżdżam. Wywiady z Jerzym Grzegorzewskim, red. E. Bułhak, Izabelin 2005.

Szekspir i uzurpator. Z Krzysztofem Warlikowskim rozmawia Piotr Gruszczyński, Warszawa 2007.

Szulczyński W., *Reżyseria teatralna*, Kraków 2010.

20-lecie Teatr polski po 1989, red. D. Jarząbek, M. Kościelniak, G. Niziołek, Kraków 2010.

Warsztaty scenograficzne

Opis przedmiotu

Warsztaty scenograficzne mają na celu przekazanie studentom podstawowej wiedzy związanej z tworzeniem i użyciem scenografii teatralnej, ze szczególnym uwzględnieniem rekwizytów i kostiumów. Warsztaty uczą, jak poradzić sobie z powszechnym problemem animatorów teatralnych, związanym z niedostatkiem środków na

STUDIA PODYPLOMOWE ANIMATOR TEATRALNY

budowę teatralnej scenografii. Przekazują podstawy wiedzy dotyczącej historii scenografii i w inspirujący sposób pokazują, jak stworzyć „coś z niczego”, jak w trudnych warunkach szkolnych świetlic, sal gimnastycznych czy domów kultury stworzyć z uczestnikami scenografię, która będzie pełnoprawnym, ciekawym i estetycznym elementem przedstawienia teatralnego.

Efekty kształcenia

Student posiada i potrafi wykorzystać w praktyce podstawy wiedzy dotyczące teatralnej scenografii oraz rozumie rolę scenografii w procesie powstawania przedstawienia teatralnego. Potrafi posługiwać się podstawowymi technikami scenograficznymi, umie stworzyć prostą scenografię i kostiumy do przedstawienia teatralnego oraz wie, jak zaangażować do tego procesu uczestników.

Literatura – wybrane lektury

Architektura teatralna w Polsce, red. D. Buchwald, M. Jarzyna, P. Jaworski, Warszawa 2011.

Banik K., *Scenografia 6D: sześć wymiarów scenografii: katalog prac studentów*, Katowice 2012.

Kwiatkowska M., „Kostium” w teatrze – umowność i konwencja, <http://www.teatrdlawas.pl/artykuly/182-kostium-w-teatrze-umownosc-i-konwencja>.

Pavis P., *Współczesna inscenizacja. Źródła, tendencje, perspektywy*, przeł. P. Olkusz, Warszawa 2011.

Strzelecki Z., *Scenografia: projektowanie wstępne*, Warszawa 1975.

Teatr Animacji: 70 lat: Lalki w Poznaniu, red. M. Waszkiel, Poznań 2015.

Waszkiel M., *Dzieje teatru lalek w Polsce*, Warszawa 1990.

Strategie pracy z widzem

Opis przedmiotu

Warsztaty prowadzone na podstawie kilkuletnich doświadczeń z zakresu pracy z widzem oraz budowania i angażowania publiczności zapoznają studentów z podstawowymi strategiami z tego zakresu. Nabyta wiedza może zostać wykorzystana podczas pracy w instytucji kultury, a także podczas praktyki pedagogicznej. Studenci uczą się, jak rozmawiać ze swoimi podopiecznymi o współczesnym teatrze, jak przygotować się do wizyty w teatrze z klasą lub grupą teatralną, jakie działania podejmować przed, w trakcie i po wyjściu do teatru, jak przygotować uczestników do odbioru przedstawienia teatralnego i jak wybierać przedstawienia zgodnie z potrzebami i możliwościami swoich podopiecznych. Dowiadują się również, jakie ryzyka związane są z uczestnictwem w życiu teatralnym jako pedagog / animator teatralny i jak tym ryzykiem zapobiegać. W trakcie zajęć będą omawiane zagadnienia związane z potrzebą bezpośredniej pracy z widzem w oparciu o doświadczenia zdobyte podczas organizowania działań kulturalnych. Często organizatorzy wydarzeń planują je w oparciu o własne projekcje oczekiwań widowni bez uprzedniego zbadania stanu faktycznego. W ramach przedmiotu będą poruszane m.in. następujące zagadnienia: czym jest budowanie publiczności (wstęp do *audience development*: teoria oraz przykłady dobrej zmiany); mapowanie oferty kulturalnej; badanie potrzeb uczniów / analiza grupy docelowej; projektowanie działań (budowanie długoterminowego planu uczestnictwa w kulturze w oparciu o zebrane informacje); metody ewaluacji działań.

Efekty kształcenia

Student potrafi przygotować siebie i swoich podopiecznych do odbioru przedstawienia teatralnego. Umie swobodnie i w ciekawy sposób poprowadzić rozmowę o teatrze czy dyskusję o obejrzanym spektaklu. Potrafi zainspirować uczestników do krytycznego i świadomego odbioru kultury. Zna i wie, jak wykorzystać podstawowe techniki z zakresu budowania i aktywizowania publiczności.

Literatura – wybrane lektury

Balme Ch., *Wprowadzenie do nauki o teatrze*, przeł. W. Dudzik i M. Leyko, Warszawa 2002.

Strategie publiczne, strategie prywatne. Teatr polski 1990–2005, pod red. T. Płaty, Izabelin 2006.

W świecie literatury i teatru: sztuka współuczestnictwa, red. E. Łubieńska, Kraków 2006.

<http://www.engagingaudiences.com/>

BLOK PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNY – 100 h

Biologiczne podstawy neurodydaktyki

Opis przedmiotu

Zajęcia będą poświęcone zagadnieniom związanym z wykorzystaniem badań z neurobiologii w pracy z uczniem / uczestnikiem działań animacyjnych, doбором metod pracy do stylu uczenia się i predyspozycji uczestników. Wskazane zostaną także metody prowadzące do szybszego i trwalszego zapamiętywania istotnych informacji oraz sposoby motywowania uczestników do pracy. W trakcie zajęć studenci będą wypracowywali sposoby pracy ze swoimi podopiecznymi w zależności od predyspozycji, dowiedzą się, w jaki sposób wprowadzić zagadnienia z wiedzy o funkcjonowaniu mózgu, aby osiągać sukcesy w pracy z uczestnikiem.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Student potrafi: określić czynniki wpływające na proces uczenia się, wykorzystać wiedzę z badań neurobiologii w działaniach animacyjnych i dydaktyce, określić sposób postrzegania i przetwarzania informacji przez półkule mózgowie, rozpoznać na podstawie różnych informacji dominujący kanał sensoryczny uczniów / uczestników działań animacyjnych, dobrać metody pracy, uwzględniając style uczenia się wszystkich uczestników, rozwijać u nich kreatywne myślenie, rozpoznać typy inteligencji uczestników, dobrać metody pracy z uwzględnieniem typu ich inteligencji, stosować metody pracy ułatwiające zapamiętywanie, planować pracę z wykorzystaniem metody SMART.

Literatura – wybrane lektury

- Babel P., Wiśniak M., *12 zasad skutecznej edukacji, czyli jak uczyć, żeby nauczyć*, Sopot 2015.
Bauer J., *Co z tą szkołą? Siedem perspektyw dla uczniów, nauczycieli i rodziców*, Słupsk 2015.
Dumont H., Istance D., Benavides F., *Istota uczenia się. Wykorzystanie wyników badań w praktyce*, Warszawa 2013.
Hannaford C., *Zmysłne ruchy, które doskonalą umysł*, Warszawa 1998.
Rose C., Nicholl M. J., *Ucz się szybciej na miarę XXI wieku*, Warszawa 2003.
Spitzer M., *Cyfrowa demencja*, Słupsk 2013.
Spitzer M., *Jak uczy się mózg*, Warszawa 2007.
Taraszkiewicz M., Plewka C., *Uczymy się uczyć*, Szczecin 2010.
Taraszkiewicz M., Rose C., *Atlas efektywnego uczenia się*, Warszawa 2006.
Żylińska M., *Neurodydaktyka Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi*, Toruń 2013.

Drama w teorii i praktyce

Opis przedmiotu

Zajęcia mają na celu zapoznanie z różnymi technikami dramy jako narzędzia pracy animatora z podopiecznymi na temat poznanych tekstów i różnych zjawisk kultury. Zajęcia prowadzone w formie warsztatowej i praktycznej pokażą uczestnikom, jak wykorzystać własne ciało, emocje i myśli poprzez wchodzenie w rolę, a także przestrzeń do analizy i interpretacji świata. Uczestnicy poznają między innymi następujące techniki: atrybuty, rzeźba, aranżacja przestrzeni, rola na podłodze, wskazówki, big-brother, improwizacje, gorące krzesło, list, płaszcz eksperta, odtwarzanie dźwięku, kejs, krąg życia itp. Zgodnie z cyklem Kolba: doświadczeniu (co się dzieje?) towarzyszyć będzie także refleksja (co? jak było?), uogólnienie (dlaczego tak się stało?) oraz zastosowanie (jak to wykorzystać w praktyce?) – efektem końcowym będzie opracowanie przez uczestników scenariuszy zajęć z wykorzystaniem poznanych technik na temat obejrzanych z grupą spektakli teatralnych i przeprowadzenie spotkania, lekcji, zajęć pozalekcyjnych czy formy warsztatów.

STUDIA PODYPLOMOWE ANIMATOR TEATRALNY

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat technik dramowych, potrafi je także wykorzystać w praktyce: napisać scenariusz zajęć z ich wykorzystaniem, przeprowadzić spotkanie warsztatowe, a także potrafi ocenić ich efektywność i atrakcyjność. Student rozumie rolę technik dramowych w edukacji i rozwoju dzieci, młodzieży, a także dorosłych.

Literatura – wybrane lektury:

- Antczak, M., *Techniki dramy w teorii i praktyce: nie tylko dla nauczycieli bibliotekarzy*, Warszawa 2004.
- Duszyńska G., *Drama w kształceniu zintegrowanym*, Płock 2001.
- Dziedzic, A., Kozłowska, W., E., *Drama na lekcjach historii*, Warszawa 1998.
- Dziedzic, A., Pichalska, J., Świdorska, E., *Drama na lekcjach języka polskiego w szkole średniej*, Warszawa 1992.
- Dziedzic, A., *Teatr i edukacja*, Poznań 2001.
- Gudro, M., *Drama w gimnazjum*, Poznań 2000.
- Gudro, M., *Drama w szkole podstawowej*, Warszawa 1994.
- Jezierska-Wiejak, E., *Możliwości i ograniczenia dramy jako metody kształtowania rozumienia pojęć moralnych*, Toruń 2004.
- Jóźwik, D., Szymonek, R., *Baw się i ucz z nami: scenariusze zajęć dramowych dla szkoły podstawowej*, Kielce 2000.
- Pankowska, K., *Drama w przekraczaniu niepełnosprawności*, Warszawa 2006.
- Way, B., *Drama w wychowaniu dzieci i młodzieży*, Warszawa 1995.
- Witerska, K., *Drama na różnych poziomach kształcenia*, Łódź 2010.

Metody i formy pracy z grupą

Opis przedmiotu

Zajęcia mają na celu dostarczenie wiedzy i umiejętności na temat różnych metod i form pracy z grupą, które pomogą odnajdywać, analizować, interpretować, rozumieć oraz wartościować informacje. Ponadto poznawane podczas warsztatów metody pokażą, jak prowadzić dialog zwłaszcza z dziećmi i młodzieżą na temat obejrzanych spektakli, wpisując się w paradygmat kompetencji kluczowych, czyli: umiejętności efektywnej komunikacji, rozwiązywania problemów, myślenia krytycznego i twórczego, analizy, oceny, syntezy informacji, pracy w grupie, umiejętności uczenia się, świadomości i ekspresji kulturalnej. Zaproponowane rozwiązania metodyczne (np. bingo, autor w ogniu pytań, SMART, poker kryterialny, RAFT itp.) odświeżą i urozmaicą warsztat pracy z tekstem kultury, a przede wszystkim skierują aktywność w stronę odbiorcy po to, by rozwijać jego ciekawość i chęć uczestniczenia w życiu kultury. Ponadto uczestnicy uporządkują wiedzę dotyczącą: cyklu Kolba, stylów uczenia się i podstaw neurodydaktyki.

Efekty kształcenia

Student posiada wiedzę na temat stylów uczenia się, podstaw neurodydaktyki, wybranych metod i form pracy z grupą. Potrafi swoją wiedzę wykorzystać w praktyce, przygotować scenariusz zajęć na temat oglądanych spektakli oraz przeprowadzić je w kompetentny i ciekawy sposób. Posiada umiejętność zaplanowania spotkania z grupą po wyjściu do teatru. Stosuje właściwe metody, techniki, środki, aby aktywizować dzieci, młodzież, a także dorosłych oraz zachęcać ich do uczestnictwa w świecie kultury.

Literatura – wybrane lektury:

- Bernacka D., *Od słowa do działania*, Warszawa 2001.
- Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie: przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2000.
- Grondas M., *Projekt jako narzędzie integracji międzyprzedmiotowej*, [w:] Dereń A. [i in.], *Integracja międzyprzedmiotowa*, Warszawa 1999.
- Kędracka-Feldman E.: *Aktywizować? ależ to całkiem proste: wybrane metody i techniki aktywizacji uczniów*, Warszawa 1999.

STUDIA PODYPLOMOWE ANIMATOR TEATRALNY

Nowacki T. W., *O metodzie projektów*, Warszawa 1999.

Rau K., Ziętkiewicz E., *Jak aktywizować uczniów: „burza mózgów” i inne techniki w edukacji*, Poznań 2000.

Reid Jo-A., Forrestal P., Cook J., *Uczenie się w małych grupach w klasie*, Warszawa 1996.

Szlosek F., *Dyskusja wielokrotna i burza mózgów*, Warszawa 1999.

Podstawy psychologii rozwojowej

Opis przedmiotu

Zajęcia mają na celu dostarczenie animatorom teatralnym wiedzy dotyczącej psychologii rozwojowej i wykształcenia umiejętności wykorzystania tej wiedzy w pracy teatralnej z dziećmi i młodzieżą. Podczas zajęć poruszone zostaną tematy dotyczące podstaw psychologii rozwojowej od niemowlęctwa do dorastania. Omówione zostaną także etapy rozwoju dzieci i młodzieży oraz co z tego wynika dla dorosłych. Studenci poznają kluczowe kompetencje oraz zadania rozwojowe związane z kolejnymi etapami rozwoju człowieka. Omawiają kwestie dotyczące matryc, wzorców i tożsamości oraz wyznaczają obszary związane z zagrożeniami rozwoju. Dowiadują się, jak wspierać młodych ludzi w kolejnych etapach rozwoju.

Efekty kształcenia

Student posiada wiedzę dotyczącą podstaw psychologii rozwojowej dzieci i młodzieży oraz potrafi ją wykorzystać w praktyce. Potrafi rozpoznawać potrzeby i ograniczenia swoich podopiecznych oraz motywować ich do wykorzystania swoich talentów i osiągania kolejnych etapów rozwoju. Stosuje właściwe metody, techniki i środki, aby aktywizować ich i zachęcać ich do aktywnego i twórczego uczestnictwa w zajęciach. Potrafi odnieść pracę z zakresu animacji teatralnej do rzeczywistości i szeroko potraktować kwestię rozwoju swoich podopiecznych poprzez edukację teatralną.

Literatura – wybrane lektury

Brzezińska A. I. (red.), *Psychologiczne portrety człowieka. Praktyczna psychologia rozwojowa*, Gdańsk 2012.

Erikson, E. H., *Dzieciństwo i społeczeństwo*, Poznań 1997.

Piaget, J., *Studia z psychologii dziecka*, Warszawa 2006.

Schaffer, H. R., *Psychologia dziecka*, Warszawa 2004.

Schaffer, H. R., *Rozwój społeczny. Dzieciństwo i młodość*, Kraków 2006.

Wygotki L. S., *Wybrane prace psychologiczne II: dzieciństwo i dorastanie*, Poznań 2004.

Teatroterapia

Opis przedmiotu

Zajęcia mają na celu dostarczenie wiedzy na temat niepełnosprawnych uczestników zajęć teatroterapeutycznych oraz wymagań dotyczących osób prowadzących tego rodzaju zajęcia, a także poznanie metod, technik oraz ćwiczeń wykorzystywanych w teatroterapii i warunków ich stosowania. Studenci nabywają umiejętności planowania działań teatroterapeutycznych, stosowania teatroterapii, analizy własnych działań, ich modyfikacji, innowacji i eksperymentowania oraz umiejętności analizowania pracy metodami teatroterapeutycznymi, indywidualizowania zadań i dostosowania ich do możliwości uczestników. Studenci uczą się planowania działań teatroterapeutycznych, wykorzystywania teatroterapii do porozumiewania się z osobami z niepełnosprawnością intelektualną oraz rozwoju ich zdolności komunikacyjnych. Planowane tematy spotkań: czym jest teatroterapia i terapie wykorzystujące środki teatralne?; specyfika komunikacji teatralnej i teatroterapeutycznej; źródła kulturowe i psychoterapeutyczne teatroterapii; rodzaje i gatunki teatralne w pracy terapeutycznej; metody i techniki psychodramy; metody i techniki dramy oraz improwizowanej dramatyzacji; warsztat teatralny w procesie terapeutycznym – teatr dla życia; projektowanie projektu teatroterapeutycznego; realizacja (przedstawienie) projektu. W zajęciach wykorzystana zostanie metoda projektu i metody aktywizujące.

STUDIA PODYPLOMOWE ANIMATOR TEATRALNY

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Student posiada wiedzę na temat niepełnosprawnych uczestników zajęć teatroterapeutycznych oraz wymagań dotyczących osób prowadzących tego rodzaju zajęcia. Zna metody, techniki oraz ćwiczenia wykorzystywane w teatroterapii oraz warunki ich stosowania. Posiada umiejętności analizy działań teatroterapeutycznych, ich modyfikacji, innowacji i eksperymentowania. Potrafi pracować metodami teatroterapeutycznymi, indywidualizować zadania oraz dostosować je do możliwości uczestników. Posiada umiejętności planowania działań teatroterapeutycznych i wykorzystywania teatroterapii do porozumiewania się z osobami z niepełnosprawnością oraz do rozwoju ich zdolności komunikacyjnych. Ma odwagę do podejmowania działań teatroterapeutycznych oraz wykazuje wytrwałość w ich realizacji. Stosuje właściwe metody, techniki i środki teatroterapii w pracy z osobami z niepełnosprawnością.

Literatura – wybrane lektury

Drama w przekraczaniu granic niepełnosprawności, red. K. Pankowska, A. Madziara, H. Jastrzębska-Gzella, Warszawa 2006.

Od teatru do terapii. Tom I: Między teorią a praktyką, red. A. Jaworska, B. Kasprzak, M. Nowak, A. Wojnarowska, M. Stanowski, Lublin 2006.

Terapia i teatr. Wokół problematyki teatru ludzi niepełnosprawnych, red. I. Jajte-Lewkowicz, Łódź 1999.

Terapia i teatr. Wokół problematyki teatru ludzi niepełnosprawnych, część II, red. I. Jajte-Lewkowicz, A. Piasecka, Łódź 2006.

Twórczość jako forma dialogu ze światem, red. E. Nieduziak, Sandomierz 2010.

Warsztat integracyjny

Opis przedmiotu

Zajęcia integracyjne rozpoczynające studia podyplomowe to czterogodzinny warsztat prowadzony przez organizatorów: dr Monikę Błaszczak-Stachowiak, dr Agatę Wittchen-Barełkowską, mgr Alinę Płaziak-Janiszewską. Ich celem jest poznanie się uczestników oraz zbudowanie dobrej atmosfery i wzajemnego zaufania potrzebnego do wspólnych działań artystycznych. Podczas tego spotkania studenci zapoznają się także z celami studiów, omówią sposoby zaliczenia poszczególnych przedmiotów, przedyskutują problemy i wątpliwości wynikające ze specyfiki studiów podyplomowych, ponadto ustalą kontrakt grupowy oraz sposoby komunikowania się. Zajęcia będą miały charakter aktywizujący, prowadzący wykorzystają gry dydaktyczne i techniki teatralne.

SEMINARIUM DYPLOMOWE – 20 h

Opis przedmiotu

Przygotowanie projektu z zakresu animacji teatralnej w formie pracy pisemnej. Stanowi połączenie wiedzy z wielu przedmiotów z poszczególnych bloków.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Student wykazuje się wiedzą i umiejętnościami w samodzielnym przygotowaniu projektu animacyjnego, łączącego wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu przedmiotów, które odbywały się w trakcie trzech semestrów studiów.

- 5) określenie formy zakończenia studiów podyplomowych i uzyskania końcowego wyniku.

Formą zakończenia studiów jest opracowanie i przedstawienie przez studenta projektu animacji teatralnej. Obrona pracy dyplomowej następuje po złożeniu projektu w formie papierowej i elektronicznej oraz jego prezentacji podczas wspólnego pokazu – przeglądu projektów animacyjnych.